

„Hon na Rusy a všechno ruské u českého národa je teď znamením doby.“ Tečka za případem Netrebko

- CZ24 News | 21. srpna 2023

ČESKO: Uplatňování kolektivní viny, nebo obrana před „reklamou na válku“? Zrušení koncertu operní pěvkyně Anny Netrebko opět rozpoutalo veřejnou debatu o tom, jak se stavět k osobnostem spojovaným s Ruskem.

V týdnu byl zrušen koncert operní pěvkyně Anny Netrebko v pražském Obecním domě.

Zákaz prosazoval náměstek primátora pro kulturu Jiří Pospíšil (TOP 09), který se byl na postoj ptát na ukrajinském velvyslanectví a poté se opakovaně scházel s vedením městské příspěvkové organizace.

„Václav Havel kdysi prohlásil: ‚Naděje není přesvědčení, že něco dobře dopadne, nýbrž jistota, že něco má smysl – bez ohledu na to, jak to dopadne.‘ A s tímto postojem jsem šel i do debaty ohledně rušení koncertu ruské operní divy Anny Netrebko, který měl proběhnout v říjnu v Obecním domě,“ přihlásil se Pospíšil ke zrušení kulturní akce, na kterou už byly prodány téměř všechny lístky.

Zrušený koncert znovu rozpoutal debatu o tom, zda sankcionování Rusů či osob ruského původu je uplatňováním kolektivní viny, zejména v případě, pokud skutečně odmítli ukrajinskou válku. Anna Netrebko je občankou Rakouska a do Ruska aktuálně nesmí.

Česká televize vše divákům vysvětlila v pátečních Událostech: „Ruská pěvkyně Anna Netrebková si v reakci na zrušení svého koncertu v Praze stěžuje na cenzuru. Pro ruskou verzi BBC uvedla, že rozhodnutí předcházely politický tlak. Kompenzace ale od pořadatele chtít nebude. Proti vystoupení se postavilo vedení hlavního města. Umělkyně figuruje na ukrajinském sankčním seznamu, dříve se netajila vazbami na separatisty v Doněcku i na Putinův režim. Od války se distancovala po bojkotu svých koncertů na Západě,“ přečetla ze čtecího zařízení Marcela Augustová.

Ministr vnitra Vít Rakušan (STAN) několik dní předtím varoval před uplatňováním národnostního klíče proti ukrajinským pachatelům sexuálních zločinů, které se v minulém týdnu odehrály krátce po sobě v Plzni a v Praze. „Každý národ má přibližně stejné procento hovad,“ vzkazoval slovy Dany Drábové.

Mezi kolektivním posuzováním Rusů a Ukrajinců je však podle něj rozdíl. „Rozmohl se nám tu takový nešvar: Že prý nemáme odsuzovat kolektivní vinu vůči Ukrajincům, když sami uplatňujeme totéž vůči Rusům. Tak znovu: Pokud se zločinu dopustí člověk, je potrestán člověk. Pokud se zločinu dopustí stát, je potrestán stát. Včetně svých občanů, jinak to nejde,“ vysvětloval.

Jeho slova pro ParlamentníListy.cz rozvedl europoslanec Tomáš Zdechovský (KDU-ČSL): „Nemusíme příliš brouzdat internetem, abychom viděli, jak pěvkyně Netrebko podporovala Putina a hrdě nosila svatojiřskou stuhu, která je jasným symbolem podpory politiky Kremlu, tedy útočné agrese na Ukrajině. V tomto případě je tedy naprosto správné se vymezit proti jasné podporovatelce Putina.“

Ústavní právník Zdeněk Koudelka ale pro ParlamentníListy.cz poznamenává: „V současnosti je

trestní právo založeno na osobní odpovědnosti, trestat lze jen pachatele. To je dobře. Ovšem je to Fialova vláda, jež kolektivní vinu užívá jako nástroj své politiky. Nedávný vládní zákaz účasti ruských i běloruských tenistek na pražském turnaji i snaha pražské radnice ovládané vládními stranami znemožnit vystoupení ruské operní pěvkyně Anny Netrebko jsou příklady kolektivní viny uplatňované vládními stranami.“

Znemožnění jinak povolené činnosti bez prokázání konkrétního provinění na základě národnosti podle něj zkrátka je uplatněním kolektivní viny. A právo žádnou situaci, která by toto umožňovala, nepředpokládá.

„Je to vážné bezpečnostní riziko, Ukrajinci nasazují své životy i za nás, abychom mohli žít v míru a svobodě,“ míní Zdechovský. A dodává: „Proruští stoupenci mi pijí krev, kdyby začaly padat rakety na jejich domy, první by křičeli, jak to, že jsme Rusy nezastavili. Všechny bych je posadil na vlak a poslal do Moskvy.“

„Jestli vláda brojí proti kolektivní vině vůči Ukrajincům, což je dobře, nemůže kolektivní vinu uplatňovat vůči Rusům. Pokud to dělá, je nedůvěryhodná,“ říká ústavní právník Zdeněk Koudelka.

Pospíšilův hyenismus, sbírá na tom body

V případě Ruska je kolektivní trest marketingově balen do hesla „reklama na Putinovu válku“, které prý musíme zamezit. Tento termín dostal do oběhu zejména Dominik Hašek, mluvčí nejradikálnějšího přístupu vůči ruským sportovcům. Ti by podle něj neměli mít vůbec možnost soutěžit na mezinárodní úrovni, protože Rusko jejich úspěchy využívá k vlastní prezentaci.

„Velmi mě mrzí postoj Ovečkina, jednoho z nejlepších hokejistů v historii, který dokonce může (překonat) legendárního Gretzkyho v počtu nastřílených branek. Tento fenomenální hokejista má i po roce a půl na svém Instagramu v úvodním obrázku Putina. Pokud tohle není tichý souhlas s válkou na Ukrajině, pak je to co?!“ připomíná Tomáš Zdechovský.

„Každý autoritářský režim využívá své populární umělce, skrze které se snaží posílit legitimitu. Umělci se zase snaží z toho nějak vybruslit. Málokdo hodí svoji kariéru za hlavu, navíc režim by z něj navíc udělal exemplární příklad a spektakulárně by ho potrestal. O totéž se snaží i druhá strana, která se tváří jako ta správná – chce po umělcích a sportovcích totéž, jenže opačně,“ vysvětluje Vadim Petrov, mediální expert, který má zkušenost z rodiny. Jeho tatínek byl hudebním skladatelem.

Podle něj přesně na tomto parazitují politici, jako je náš Jiří Pospíšil, kteří je licoměrně využívají k lacinému sbírání politických bodů. „Tomu se říká hyenismus,“ dodává znalec mediální komunikace.

Česko muselo v minulých týdnech řešit případ ruské tenistky Anastasii Pavljučenkové, která byla zadržena v tranzitním prostoru ruzyňského letiště a nebyl jí umožněn vstup do ČR, ačkoliv byla řádně přihlášená na turnaj v Praze. Tato tenistka přitom válku odmítla a v Rusku nebyla už mnoho let.

Podobný osud potkal i jednu tenistku z Běloruska.

Důvodem bylo usnesení Fialovy vlády, které zakazuje „účast ruských sportovců i sportovních týmů reprezentujících Ruskou federaci na sportovních akcích pořádaných na území České republiky a k účasti sportovců reprezentujících Českou republiku na sportovních akcích pořádaných na území Ruské federace“. Podle některých právníků bylo formulované značně problematičtější.

„Pokud se ruští a běloruští sportovci nedistancují od války na Ukrajině, respektive od ruské válečné agrese, neměli by mít možnost startovat v evropských soutěžích, stejně jako na olympiádě. V

červenci jsme s Dominikem Haškem k tomuto tématu uspořádali v Evropském parlamentu konferenci, které se účastnily desítky kolegů. Dominik sklídil spoustu pozitivních ohlasů, vzal ale na sebe břímě člověka, do kterého se teď střetují nejen proruská média. Jsem rád, že tlak ustál a nadále si za svými názory stojí," definoval svůj postoj pro ParlamentníListy.cz Tomáš Zdechovský.

Zdeněk Koudelka připomíná příběh šachisty Bobbyho Fischera, považovaného v USA za legendu, který byl ale stíhán a nemohl se do smrti do země vrátit proto, že v roce 1992 navzdory zákazu odehrál zápas v sankcionované Jugoslávii. To však bylo vůči sportovci z vlastní země.

„Až za vlády Petra Fialy se uplatňuje kolektivní vina z politických důvodů vůči sportovcům i umělcům. Považuji to za hloupé. Je to však další krok Fialovy vlády, který čpí metodami z období totality, obdobně jako bylo vypnutí vládě nepohodlných webů v roce 2022 na podkladě objednávky Vojenského zpravodajství," dodává Koudelka.

Hon na Rusy jako znamení doby

I Zdechovský ale souhlasí, že Západ musí občanům Ruska, kteří se odhodlají režimu postavit, nabízet i určitou naději. „Pokud odsoudí válku na Ukrajině, pak bychom jim a jejich rodinám měli rychle pomoci, protože je jasné, že se ocitnou v obrovském nebezpečí. Ruský režim se rychle zbavuje svých kritiků a nepohodlných lidí, v tom je světovým lídrem. Musíme těmto lidem zajistit bezpečí a nabídnout azyl, první krok je ale na nich, k tomu je nemůžeme nutit," říká.

Vadim Petrov o tom něco ví, je potomkem ruské emigrace, ale ve třetí generaci už se prý cítí jako Čech. K tématu se vyjádřil až na základě dotazu ParlamentníchListů.cz, sám jej neotvírá. „Jsem Čech a identifikuji se s českou historií a kulturou. Proto se mě nijak zvlášť nedotýká, když mi lidi píší: „Jsi ruská filčka, táhni domů do Ruska. Nechceme tě tady," dodává.

Sám vnímá současný vztah k Rusku jako důsledek historických událostí, z nichž jedna dost podstatná bude mít v pondělí 55. výročí.

„Válečná generace ve většině případů SSSR milovala, aby pak hořce vystřízlivěla v procesech padesátých let. Krátký závan Pražského jara přinesl naději a pak opět tvrdý úder sovětské okupace následovaný bezútěšnou normalizací. Zbavení se sovětské nadvlády v roce 1989 a pak zase válka na Ukrajině. Jsme předpojatí. Až do toho extrému, že si politici na nenávisti k Rusku honí politické body, a dobře jim to funguje. Hon na Rusy a všechno ruské u českého národa je teď znamením doby. Speciálně v Čechách jsou politici a média zvlášť hysteričtí," vysvětluje svůj pohled.

Přesto však vidí určitou naději: „To kyvadlo se na jednu stranu vychyluje už moc, z toho jsem nervózní, ale jinak věřím, že rozum převládne a kyvadlo se vrátí do rovnováhy," věří.

A nejen ve vztahu k Rusům.

[ZDROJ](#)